

SOSYAL TABAKALAŞMA

Kavramlar, Kuramlar ve Temel Meseleler

Lütfi Sunar

SOSYAL TABAKALAŞMA: KAVRAMLAR, KURAMLAR VE TEMEL MESELELER

Lütfi Sunar

Yayın No. : 2078
Sosyoloji No : 119
Toplumsal Yapı Araştırmaları Dizisi No: 4
ISBN : 978-605-320-986-7
Basım Sayısı : 1. Basım, Kasım 2018

© Copyright 2018, NOBEL AKADEMİK YAYINCILIK EĞİTİM DANIŞMANLIK TİC. LTD. ŞTİ. SERTİFİKA NO.: 40340
Bu baskının bütün hakları Nobel Akademik Yayıncılık Eğitim Danışmanlık Tic. Ltd. Şti.ne aittir. Yayınevinin yazılı izni olmaksızın, kitabın tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik ya da fotokopi yoluyla basımı, yayımı, çoğaltımı ve dağıtımı yapılamaz.

Genel Yayın Yönetmeni: Nevzat Argun -nargun@nobelyayin.com-
Yayın Koordinatörü : Gülfem Dursun -gulfem@nobelyayin.com-
Yayıma Hazırlayan : Merve Akkuş Güvendi

Redaksiyon : Muhammed Aydın
Tasarım : Seyfullah Bayram
Kapak Görseli : © Miriam Martincic, miriamdraws.com
Baskı ve Cilt : Atalay Matbaacılık / Sertifika No.: 15689
Büyük Sanayi 1 Cad. Elif Sok. No.:7/236-237 İskitler / Ankara

Kütüphane Bilgi Kartı

Sunar, Lütfi.
Sosyal Tabakalaşma: Kavramlar, Kuramlar ve Temel Meseleler / Lütfi Sunar
1. Basım. XVI + 344 s. 19,5x24 cm. Kaynakça ve dizin var.
ISBN: 978-605-320-986-7
1. Sosyal Tabakalaşma 2. Sosyal Hareketlilik 3. Eşitsizlik

Genel Dağıtım

ATLAS AKADEMİK BASIM YAYIN DAĞITIM TİC. LTD. ŞTİ.
Adres: Bahçekapı mh. 2465 sk. Oto Sanayi Sitesi No:7 Bodrum Kat Şaşmaz-ANKARA - siparis@nobelyayin.com-
Telefon: +90 312 278 50 77 - **Faks:** 0 312 278 21 65
E-Satış: www.nobelkitap.com - www.atlaskitap.com - **Bilgi:** esatis@nobelkitap.com - info@atlaskitap.com

Dağıtım ve Satış Noktaları: Alfa Basım Dağıtım, Ana Basım Dağıtım, Arasta, Arkadaş Kitabevi, Başarı Dağıtım, D&R mağazaları, Dost Dağıtım, Güneş Dağıtım, Kitapsan, Nezih Kitabevleri, Prefix, Remzi Kitabevleri, TveK Mağazaları

SOSYAL TABAKALAŞMA

Kavramlar, Kuramlar ve Temel Meseleler

Lütfi Sunar

TOPLUMSAL YAPI ARAşTIRMALARI PROGRAMI

Türkiye'nin toplumsal yapısı hızlı ve daimi bir değişim ve farklılaşma süreci içerisinde. Bu değişim sürecinin anlaşılması ve açıklanması için kapsamlı ve sürekliliği olan araştırmalara ve yeni perspektiflere ihtiyaç bulunmaktadır. Bu doğrultuda Lütfi Sunar tarafından yürütölen Toplumsal Yapı Araştırmaları Programı kapsamında toplumsal değişim, tabakalaşma ve hareketlilik alanlarında araştırmalar yapılmakta, etkinlikler gerçekleştirilmekte ve yayınlar yapılmaktadır. Program ile ilgili güncel bilgilere tyap.org adresinden erişilebilir.

Dizide Yer Alan Kitaplar

Lütfi Sunar, *Değişim Sosyolojisi: Kavramlar, Kuramlar ve Yaklaşımlar*

Lütfi Sunar, *Tabakalaşma Sosyolojisi: Kavramlar, Kuramlar ve Temel Meseleler*

Lütfi Sunar (Ed.), *Türkiye'nin Toplumsal Yapısı ve Değişim (Yenilenmiş Dördüncü Baskı)*

Lütfi Sunar (Ed.), *Türkiye'de Toplumsal Tabakalaşma ve Eşitsizlik, 2 Cilt (Genişletilmiş İkinci Baskı)*

Lütfi Sunar

Lisans eğitimini 2002 yılında İstanbul Bilgi Üniversitesi Uluslararası İlişkiler ve Ekonomi bölümlerinde ve doktora eğitimini de 2010 yılında İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Bölümünde tamamladı. Hâlen İstanbul Medeniyet Üniversitesi Sosyoloji Bölümünde öğretim üyesi olarak çalışmaktadır. Sosyolojik teori, şarkiyatçılık, öteki, toplumsal değişim, tabakalaşma ve meslekler alanlarında çalışmalar ve araştırmalar yapmaktadır. *Marx ve Weber'de Doğu Toplumlari, Türkiye'de İş Ortaklıklari, Marx an Weber on Oriental Societies, Türkiye'de Toplumsal Değişim, Eurocentrism at the Margins: Encounters, Critics and Going Beyond* ve *Debates on Civilization in the Muslim World: Critical Perspectives on Islam and Modernity* adlı kitapları ve çok sayıda makalesi bulunmaktadır.

İçindekiler

Önsöz	XI
Tablo, Şekil ve Resimler	XIII
1. Tabakalaşmayla İlgili Temel Kavramlar	1
2. Klasik Sosyolojide Sınıf ve Tabakalaşma	21
3. Yapısal İşlevselci Tabakalaşma Kuramı	45
4. Tabakalaşmaya Neo-Weberyen Yaklaşımlar	61
5. Neo-Marksist Sınıf Yaklaşımları	77
6. Bourdieu'nün Tabakalaşma Açıklaması.....	101
7. ABD ve Britanya'da Sosyo-Ekonomik Statü Çalışmalarının Gelişimi	123
8. Günümüzde Yaygın Kullanılan Şemalar.....	139
9. Türkiye'de Toplumsal Tabakalaşmanın Yapısı	161
10. Türkiye'de Sınıf ve Tabakalaşma Çalışmaları	183
11. Türkiye'de Tabakalaşma Ölçümleri	197
12. Sosyo-Ekonomik Yapıda Meslekler	221
13. Türkiye'de İş ve Mesleklerin Değişen Yapısı	243
14. Sosyal Hareketlilik.....	275
15. Türkiye'de Toplumsal Eşitsizlikler	297
Kaynakça	323
Dizin	353

Ayrıntılı İçindekiler

ÖNSÖZ

TABLO, ŞEKİL VE RESİMLER

1. TABAKALAŞMAYLA İLGİLİ TEMEL KAVRAMLAR

Sosyal Tabakalaşma Nedir?

Toplumsal Tabakalaşmanın Tipleri

Tabakalaşmanın Uç Bir Biçimi Olarak Köleci Toplum

Soya Dayalı Bir Ayrışma Modeli Olarak Kast Sistemi

Feodalite ve Avrupa Feodal Sistemi

Osmanlı Tabakalaşma Modeli

Modern Kapitalist Toplumun Sınıf Tipi Tabakalaşması

Günümüzde Tabakalaşmada Yeni Meseleler ve Eğilimler

2. KLASİK SOSYOLOJİDE SINIF VE TABAKALAŞMA

Klasik Sosyolojinin Sınıf ve Tabakalaşmaya Bakışı

Marx'ın Sınıf Kuramı: Üretim Araçlarının Mülkiyeti ve Sınıf Çatışması

Kapitalist Toplumun Oluşumu

Emek-Değer Teorisi ve Modern Toplumda Sınıfların Oluşumu

Sınıf Bilinci ve Sınıf Çatışması

Praksis ve Sınıfsal Eylem

Marksist Sınıf Modelinin Marx'tan Sonraki Tezahürleri

Weber'in Statü Kuramı: Sınıf, Statü ve Parti

Sosyal Tabakalaşmanın Zemini Olarak Güç, Otorite ve Meşruiyet

Sınıf: İktisadi Düzenin Yansıması

Statü: Sosyal Düzenin Yansıması

Statü Konumu ve Hayat Tarzı

Weberyen Tabakalaşma Modelinin Ana Hatları ve Sonraki Tartışmalar

Durkheim'in Dayanışma Modeli

3. YAPISAL İŞLEVSELÇİ TABAKALAŞMA KURAMI

Klasik İşlevselciliğin Tabakalaşmaya Yaklaşımı

İşlevselci Tabakalaşma Modeli

Toplumsal İşlevlerin Bölüşümü ve Meslekler

İşlevselcilikten Neo-Weberyen Yaklaşımlara: Mesleki İtibar Çalışmaları

İşlevselci Tabakalaşma Teorisine Yönelik Eleştiriler

4. TABAKALAŞMAYA NEO-WEBERYEN YAKLAŞIMLAR

Neo-Weberyen Tabakalaşma Analizlerinin Genel Çerçevesi

Giddens'in Sentezleme Girişimi

Dahrendorf'un Çatışmacı Yaklaşımı

Turner'ın Sentezci Statü-Sınıf Çalışması
Goldthorpe'un Mesleki Otorite ve Sınıf
Çalışmaları

5. NEO-MARKSİST SINIF YAKLAŞIMLARI

Klasik Marksist Sınıf Kuramına Eleştiriler
Edward P. Thompson: İlişkiler Ağında Sınıf
Nicos Poulantzas: Yapısalcı Bir Sınıf Analizi
Harry Braverman: Emek ve Tekelci Sermaye
Guglielmo Carchedi: Üretken ve Üretken
Olmayan Emek
Erik Olin Wright: Neo-Marksist Sınıf Şeması
Sınıf ve Sömürü
Wright'ın Sınıf Analizinde Yöntem
Analitik Marksizm veya Sosyal Bilim
Olarak Marksizm
Uygulamada Neo-Marksist Tabakalaşma
Çalışmaları

6. BOURDIEU'NÜN TABAKALAŞMA AÇIKLAMASI

Bourdieu'nün Düşüncesi
Alan Teorisi
Ayrımlar, Sınırlar ve Sınıflar
Toplumsal Sınıfların Konumu
Bourdieu'de Toplumsal Tabakalaşma

7. ABD VE BRİTANYA'DA SOSYO-EKONOMİK STATÜ ÇALIŞMALARININ GELİŞİMİ

Sosyo-Ekonomik Statü (SES) Nedir?
SES'i Ölçmenin Kuramsal Arka Planı
Amerikan Sosyolojisinde SES Çalışmalarının
Gelişimi
Erken Dönem Başlangıç Çalışmaları
Duncan'ın Mesleki İtibar Çalışmaları
NORC Mesleki İtibar Skalası
ABD'de SES Ölçeklerinin Güncel Durumu
Britanya'da SES Çalışmalarının Gelişimi
Erken Dönem Çalışmalar: Genel Nüfus
Dairesi Sosyal Sınıf Şeması (RGSC)
Sosyo-Ekonomik Gruplar (SEG)
Çalışması

Ulusal İstatistik Dairesi Sosyo-
Ekonomik Tasnifi (NS-SEC)
Britanya'da SES Ölçeklerinin Güncel
Durumu

8. GÜNÜMÜZDE YAYGIN KULLANILAN ŞEMALAR

Goldthorpe'un EGP ve CASMIN Modelleri
Wright'ın Neo-Marksist Sınıf Şeması
Ganzeboom ve Treiman'ın Uluslararası
Karşılaştırmalı Mesleki Tabakalaşma
Modelleri
Cambridge Sosyal Mesafe ve Tabakalaşma
Skalası (CAMSIS)
Avrupa Birliği Sosyo-Ekonomik Tasnifi (ESeC)
SES ve Sınıf Şemalarının Kullanımı

9. TÜRKİYE'DE TOPLUMSAL TABAKALAŞMANIN YAPISI

Türkiye'de Tabakalaşmanın Zemini: Devlet ve
Ekonomi
Tabakalaşmanın Biçimi: Güncel Oluşumlar ve
Eşitsizlik
Tabakalaşmanın Tezahür ve Temsilleri
Artan Eşitsizliklerin Dünyasında
Tabakalaşmayı Tartışmak

10. TÜRKİYE'DE SINIF VE TABAKALAŞMA ÇALIŞMALARI

Kenarda Kalan Bir Konu: Tabakalaşma
Şerif Mardin: Tabakalaşmanın Tarihsel
Belirleyicileri
Kemal H. Karpat: Osmanlı'dan Türkiye'ye Orta
Sınıfın Yokluğu
Behice Boran: Köylülüğe Dayanan Sosyal
Zümreden Mülkiyete Dayalı Sınıfa
Mübeccel Kıray: Modernleşmeye Geçiş ve Ara
Tabakalar

11. TÜRKİYE'DE TABAKALAŞMA ÖLÇÜMLERİ

Türkiye'de SES ve Sınıf Çalışmalarının
Durumu
Türkiye'deki SES Ölçekleri
Araştırma ve Reklam Sektörünün
Geliştirdiği SES Ölçekleri

Ankara SES Ölçeđi
Türkiye'de Geliştirilen Sınıf Şemaları
Boratav'ın Kentsel ve Kırsal Sınıf Şemaları
Bahçe ve Köse'nin Türkiye'de Toplumsal Sınıf Haritaları
Türkiye Sosyo-Ekonomik Statü Endeksi

12. SOSYO-EKONOMİK YAPIDA MESLEKLER

Sosyo-Ekonomik Yapının İncelenmesinde Meslekler
Tabakalaşma ile Mesleki Statünün İlişkisi
Mesleklerin Toplumsal Yapı İçin Önemi
Mesleki İtibarın Ölçülmesi
Mesleki İtibarın Tabakalaşma Analizindeki Yeri

13. TÜRKİYE'DE İŞ VE MESLEKLERİN DEĞİŞEN YAPISI

Türkiye'de Meslek Çalışmalarının Durumu
Sanayi Toplumu ve Sanayi Sonrası Topluma Geçiş
Sanayi Sonrası Toplumda İş Yaşamı ve Meslekler

Türkiye'de İş Piyasaları ve Mesleklerin Değışen Yapısı
Toplumu Meslekler Üzerinden Analiz Etmek

14. SOSYAL HAREKETLİLİK

Sosyal Hareketliliğe Dair Temel Kavramlar ve Tanımlar
Sosyal Hareketlilik Çalışmaları
Sosyal Hareketliliđi Ölçmek
Hareketlilikte Eşitsizlik
Türkiye'de Sosyal Hareketlilik

15. TÜRKİYE'DE TOPLUMSAL EŞİTSİZLİKLER

Eşitsizlikle İlgili Temel Tanımlar
Küreselleşme ve Türkiye'ye Etkileri
İktisadi Değışim ve Sınıf İlişkileri
Gelir Eşitsizlikleri
İş Gücü Paylarındaki Değışimler
Eşitsizliğin Farklı Tezahürleri

KAYNAKÇA DİZİN

Önsöz

Tabakalaşma konusu, ilişkili olduğu diğer konularla birlikte sosyolojik analiz için önemli bir alanı teşkil eder. Eşitsizlik, refah, meslekler, çalışma yaşamı, sosyal hareketlilik gibi bir dizi önemli alanın temelinde yer alan tabakalaşma, toplumsal yapının analizinde önemli çalışma alanlarından birisidir. Dünya sosyolojisinde önemli pek çok kuram, epistemoloji ve yöntem tabakalaşma alanından türemiştir. Son zamanlarda iz bırakmış sosyologların önemli bir kısmının çalışma alanı, tabakalaşma ve eşitsizliktir. Ancak ülkemizde tabakalaşma konusunun sosyoloji müfredatlarında yeterli bir yer bulabildiğini, bir çalışma alanı olarak meydana çıkabildiğini söylemek pek mümkün gözüküyor. Bunu bu kitabı hazırlarken bir kez daha müşahede ettim. Okuyucuya ilgili konularda ileri okumalar önerirken Türkçe kaynakların olmasını özellikle arzu etmeme rağmen bunu her başlık için gerçekleştirmem mümkün olmadı. Öneribildiklerimizde de çoğu kez bize seçme imkânı bırakmayacak sayıda seçenekle karşı karşıya olduğumuzu rahatlıkla söyleyebilirim. Türkçe’de tabakalaşma ve ilişkili konulardaki çalışmaların listesi birkaç sayfadan uzun değildir. Elinizdeki kitap, konunun sosyoloji literatüründeki genel seyrini ele alarak bu boşluğu kısmen doldurmak üzere kaleme alınmıştır.

Tabakalaşma konusunun sosyolojinin önemli ilgi alanlarından birisi olması, modern toplumun eşitsizlikler ve birbirinden farklılaşan tabakalar üzerine bina edilmesinden kaynaklanmaktadır. Modern topluma temel teşkil eden kapitalist ekonomi-politik daimî bir biçimde eşitsizlikler üretmekte ve derinleştirmektedir. Bu eşitsizliklerin eğitimden sağlığa, hukuktan çalışma yaşamına kadar pek çok alanda çeşitli tezahürleri ve neticeleri

bulunmaktadır. Dolayısıyla tabakalaşmanın incelenmesi, sosyal meselelerin anlaşılması ve incelenmesi için merkezî bir öneme kavuşur.

Elinizdeki kitapta klasik ve çağdaş sosyolojide tabakalaşma ile ilgili teoriler, tabakalaşma ve sosyo-ekonomik statü ile ilgili ölçüm sistemleri, meslekler ve sosyal eşitsizlik, sosyal hareketlilik gibi konulara yer verilmiştir. Bu konular ele alınırken kavramsal açıklamalar kadar güncel veriler kullanılarak sosyal realiteler de aktarılmaya çalışılmıştır. Konunun kapsamı doğrultusunda bu kitabın kuramsal ve uygulamalı meselelere dair bir bilgi birikimi sağlaması hedeflenmektedir.

Kitabı hazırlarken çok kişiden destek ve yardım gördüm. Bu kitapta TÜBİTAK için yürüttüğümüz Türkiye Sosyo-Ekonomik Statü Endeksi Geliştirme Projesi kapsamında yürüttüğümüz çalışmalardan önemli ölçüde faydalandım. Projede birlikte çalıştığımız değerli dostum Yunus Kaya tabakalaşma alanına yönelmemde ve bu çalışmalarını yapmamda hep destek verdi. Proje asistanlarımız Seran Demiral ve Burcu Bulut proje kapsamında literatür taramalarında yardım edip ve bu kitapta yer alan bazı bölümlerin temel hazırlıklarını sağladılar. Kendilerine çok müteşekkirim. Projeye verdiği destek için TÜBİTAK'a teşekkür ederim. Bu kitabın ilk versiyonu İstanbul Üniversitesi Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi Sosyoloji Bölümü için hazırlanmıştı. Burada kitabı sipariş eden ve geliştirmem için geribildirim veren Yücel Bulut'a da çok teşekkür ederim. Ancak kitabı hazırlarken en büyük desteği Merve Akkuş'tan aldım. Kendisi kitabın içeriğinden biçimine, tasarımından tashihine kadar her bir bileşeni ile teker teker yakından ilgilenip katkı yaptı. Daha iyilerini onun yazacağını bilerek kendisine çok müteşekkirim.

Kitabın tüm okuyuculara faydalı olmasını temenni ederim.

Lütfi Sunar

01.11.2018, Üsküdar

Tablo, Şekil ve Resimler

Tablolar

Tablo 1. NS-SEC'e Göre Yeni Tabaka Kategorileri.....	135
Tablo 2. EGP Sınıf Şeması	142
Tablo 3. Sınıfların Üretim Araçlarıyla İlişkisi.....	145
Tablo 4. Avrupa Sosyo-Ekonomik Tasnifi	154
Tablo 5. Türkiye Hanehalklarının Sınıfsal Şeması.....	210
Tablo 6. Türkiye Hanehalklarının Sınıfsal Şeması.....	212
Tablo 7. Toplumsal Biçimlerin Sosyal Karakteristikleri	252
Tablo 8. İstihdam Edilenlerin Yıllara Göre İktisadi Faaliyet Kolları ve Dağılımı (NACE Rev.2) (Bin kişi, 15+ yaş).....	256
Tablo 9. Kurumsal Olmayan Sivil Nüfusun İş Gücü Durumu (2000-2018, 15 + yaş, bin)	258
Tablo 10. İşteki Duruma Göre İstihdam Edilenler (2000-2018, 15 + yaş, bin)	259
Tablo 11. İşteki Durum ve İktisadi Faaliyete Göre İstihdam Edilenler, (2014, 15 + yaş, bin).....	261
Tablo 12. İstihdam Edilenlerin Yıllara Göre Meslek Grubu.....	268
Tablo 13. İstihdam Edilenlerin Yıllara Göre Meslek Grubu.....	268
Tablo 14. Farklı Ölçümlere Göre Türkiye'nin Sınıfsal Şeması	303
Tablo 15. G20 Ülkeleri İçin Piyasa ve Harcanabilir Gelir Gini Katsayılarının Değişimleri.....	305
Tablo 16. Bazı Ülkelerin Harcanabilir Gelir Eşitsizliği (vergiler ve aktarımlardan sonra, 2014 (veya son yıl), 2010 ve 2007)	306
Tablo 17. İş Gücü Gelirlerinin Kümülatif Artışı (2007-2014)	315

Şekiller

Şekil 1. Tabakalaşmanın Farklı Tiplerini Oluşturan Beş Temel Ölçüt	5
Şekil 2. Osmanlı Zümre Sisteminde Ana Zümreler	13
Şekil 3. Tabakalaşmanın Üçlü Ayrımı	17
Şekil 4. Tabakalaşmanın Beşli Ayrımı	17
Şekil 5. Sanayi Sonrası Toplumlara Geçiş ve Artan Eşitsizlik	18
Şekil 6. Marx'a Göre Kapitalist Toplumda Sınıflar	27
Şekil 7. Weber'e Göre Sınıf Türleri	35
Şekil 8. Weber'e Göre Statü Kavramının Bileşenleri	63
Şekil 9. Turner'a Göre Toplumsal Tabakalaşmanın Bileşenleri	70
Şekil 10. EGP'ye Göre Üç Temel Sınıfsal Rol	141
Şekil 11. Wright'ın Sınıf Modeli	144
Şekil 12. Türkiye'de Tabakalaşmanı Biçimini Etkileyen Kırılma Noktaları	186
Şekil 13. Boratav'ın Birleştirilmiş Kentsel Sınıflar Şeması	207
Şekil 14. İktisaden Faal Nüfusta Emekçilerin Oranı	209
Şekil 15. Kent Emekçilerinin Oranı	209
Şekil 16. Türkiye Sosyo-Ekonomik Statü Endeksinin (TÜSES) Oluşturulma Adımları	213
Şekil 17. TÜSES'in Bileşenleri	216
Şekil 18. SES Gruplarının Dağılımı	218
Şekil 19. Fordizmden Postfordizme Geçilirken Yaşanan Değişimler	249
Şekil 20. Türkiye'de İstihdamın Sektörel Dağılımı (2005-2018) (%)	255
Şekil 21. İşteki Duruma Göre İstihdam Edilenlerin Oranlarındaki Değişimler (2000-2014, 15 + yaş)	259
Şekil 22. İstihdam Edilenlerin Yıllara Göre Meslek Grupları İçindeki Oranları (2001-2015)	266
Şekil 23. Türkiye'de İstihdamın Sektörel Dağılımı (1980-2018) (%)	301
Şekil 24. Harcanabilir Gelir Eşitsizliği Katsayısı (Gini), Toplam Nüfus, 2014 Yılında (veya son yıl) 2010 ve 2007'de	307
Şekil 25. Gruplar Arasında Gerçek Harcanabilir Gelir Değişimi (gelir grubu, toplam nüfus, OECD ortalamasına göre, 2007 ve 2014 (veya son yıl) arasında)	308
Şekil 26. Üst ve Alt %20'lik Dilimlerinin Gelirdeki Payının Oranı	309
Şekil 27. Türkiye'de Üst ve Alt %20'lik Dilimlerinin Gelirdeki Payının Oranı	309
Şekil 28. Türkiye'de Üst ve Alt %20'lik Dilimlerinin Gelir Artışları	310
Şekil 29. Türkiye'de Vergi ve Transferlerin Gelir Eşitsizliği Üzerindeki Etkisi	311
Şekil 30. Vergiler ve Transferlere Bağlı Olarak Piyasa Geliri Eşitsizliğinde Yüzdalık Düşüş	311
Şekil 31. İş Gücünün Millî Gelir Payının Değişimi	314
Şekil 32. Gelir Grubuna Göre Yıllık Ortalama İş Gücü Gelir Artışı (2010-2014)	315
Şekil 33. Seçilmiş G20 Ekonomilerinde Ortalama Ücretlerin ve İş Gücü Verimliliğinin Gelişimi (1999-2013)	316
Şekil 34. G20 Ülkelerinde Sermaye Payı ve Yatırım İlişkisi (GSYİH yüzdesi)	316
Şekil 35. Eş Değer Hançalkı Kullanılabilir Fert Gelirine Göre Bölgesel Gini Katsayısı ve Yoksulluk Oranları (2016)	319

Resimler

Resim 1. Rosa Park Amerika'da ırksal tabakalaşmaya isyanı sembolize eder	7
Resim 2. Endüstriyel gelişme tüm toplumsal yapıyı değiştirdi	25
Resim 3. İşlevselciler toplumun birbirini hareket ettiren çarklardan müteşekkil görürler.....	49
Resim 4. Mezopotamya'da farklı sosyal konumları gösteren bir heykel	64
Resim 5. Yeni işçi sınıfı artık fabrikalar kadar plazalarda.....	94
Resim 6. Çadırda eğitim alan kızlar, toplumsal yapıda nerede dururlar	118
Resim 7. Occupy Wall Street hareketi ABD'de yükselen sosyo-ekonomik eşitsizliği protesto etmektedir	130
Resim 8. Yeni çalışma dünyası yeni analizler istiyor	152
Resim 9. Osmanlı'da sanayileşme yavaş gerçekleşmiştir.....	164
Resim 10. 1950'lerde köye traktörün girişi sosyal yapıda önemli etkiler oluşturmuştur	185
Resim 11. İstanbul'un eski fabrikaları şimdi hizmet binalarına dönüşmüş durumda	200
Resim 12. Meslekler toplumsal yapıda önemli bileşenlerdir.....	224
Resim 13. Endüstri 4.0 tüm meslekleri derinden etkileyecek.....	247
Resim 14. Hamdi Ulukaya göç ve girişimi birleştiren bir isim olarak olumlu bir sosyal hareketlilik figürüdür.....	279
Resim 15. Cennet bahçeleri ile yoksulluk cehennemi yan yana	320